

**Klub priateľov Francúzska a Slovenska Žilina,
Obecný úrad Malá Čierna,
KST Sokol Žilina, KTH Javorník Žilina
5. pluk špeciálneho určenia Jozefa Gabčíka Žilina
Klub vojenských výsadkárov Slovenskej republiky**

Memoriál Louisa Crosa

4. ročník

16. september 2012

Zraz účastníkov a prezentácia

pred Obecným úradom v Malej Čiernej od 09,00 hod.

Štartovné 1,- €

Slávnostné otvorenie za prítomnosti pamätníkov SNP, predstaviteľov štátnej správy a samosprávy a pietny akt pri pamätnej tabuli Louisa Crosa v malej Čiernej sa uskutoční o 10.00 hod.

Priebežný štart účastníkov od 09,30 do 11,00.

Luis Cros sa narodil 20. októbra 1920 vo francúzskom meste Murat. V roku 1944 ho deportovali do továrne na výrobu leteckých motorov vo Viedni. Keď sa v prvej polovici r. 1944 stupňovali útoky spojeneckého letectva aj na túto továreň, predisponovali ju Nemci v júli - auguste aj časťou zariadenia a pracovníkmi do Škodových závodov v Dubnici nad Váhom. V továrni pracoval aj Louis Cros ako frézar.

K Francúzom pracujúcim v Dubnici prenikli koncom augusta 1944 správy o vypuknutí povstania. Niekoľkým desiatkam z nich sa podarilo ujsť z dubnickej zbrojovky a v prvej polovici septembra 1944 sa pripojili k jednotke francúzskych dobrovoľných bojovníkov kpt. Georges de Lannurien. Tá už v prvých dňoch SNP bojovala proti okupantom v Strečnianskej tiesňave a spojenie s francúzskymi robotníkmi v Dubnici udržiavala aj po skončení týchto bojov. Viaceré pokusy nadviazať styk s partizánmi sa uskutočnili v januári 1945. Hromadný útek sa podarilo uskutočniť v noci z 5. na 6. februára 1945, kedy z dubnických barakov ušlo 186 Francúzov (Luis Cros bol medzi nimi). Aj s ich pomocou vznikli ďalšie prapory bojujúce v SNP. Pohybovali sa v priestore Strážovských vrchov, v južnej časti Malej Fatry a v Súľovských skalách. Prichádzali do Čičmian, Kamennej Poruby, Malej Čiernej a ďalších obcí Rajeckej doliny. Louis Cros zotrval medzi partizánmi do 21. marca 1945, kedy ho v skupine 6 Francúzov na ceste do Kamennej Poruby zajala nemecká hliadka.

Do svojho vojnového zápisníka o tom napísal:

„21. Marca 1945: Jedna hliadka schádza do Kamennej Poruby po stravu. Sme šiesti: Rouquette, Ferre, Dalmas, Hamon, Bajou a ja. Na polceste medzi bunkrami a dedinou nás začali odstreľovať vlasovci. Ferreho zabili. Dalmas mal ranené brucho, mne guľka škrabla nos. Zajali nás. Odviedli nás do Rajca, neskôr do Rajeckých Teplíc.“

Louisa Crosa so zajatými spolubojovníkmi vrátili do Dubnice, kde sa dočkal oslobodenia. Do vlasti sa vrátil cez Prahu 6. júna 1945.

Každý účastník dostane malé občerstvenie, pokyny a informácie o trasách, lístok poľnej pošty, pamätný list, odznak, guláš a prevzatie podujatia.

Občerstvenie a tradične bohatá **tombola** v cieľi sú zabezpečené!

Akcia je organizovaná v rámci hodových slávností obce Malá Čierna. I tento rok sa účastníci môžu pred štartom memoriálu zúčastniť na omši v miestnom kostole a podvečer na disko - zábave.

Akcie sa každý zúčastňuje na vlastnú zodpovednosť, deti do 15 rokov len v sprievode rodičov alebo inej dospeléj osoby.

Na organizácii sa podieľajú aj ďalšie obce Rajeckej doliny.

Kontakty :	Juraj Nedorost	0904 375092
	Juraj Olenočin	0905 731335
	Pavol Vanek	0904 056114
	Ladislav Novák	0907 265861
	Jozef Filo	0918 643 438

Dopravné možnosti:

Autom smerom na Rajec, v Rajci smer na Považskú Bystricu, po 3,5 km odbočka Malá Čierna.

Vlakom do Rajca, odtiaľ autobusom na rázcestie do Malej Čiernej alebo priamo do obce podľa konkrétneho spoja.

Autobusom do Rajca, odtiaľ autobusom na rázcestie do Malej Čiernej alebo priamo do obce podľa konkrétneho spoja.

Konkrétne spoje budú k dispozícii na spresnenej pozvánke v júni – júli.

RAJECKÉ
TEPLICE

KUNERAD

KAMENNÁ
PORUBA

ĐURČINA

RAJECKÁ
LESNÁ

RAJEC

JASENOVÉ

ZBYŇOV

Trasy pre peších (vlastné značenie, časť trasy MTZ)

20 km

Z Malej Čiernej cez bočné údolie smerom na Rajec. Popri Čierňanskom rybníku (*hlavná kontrola*) na vyhladku nad golfovým ihriskom a do Veľkej Čiernej (*kontrola pri pohostinstve Veľká Čierna*). Na sedlo v lese a odtiaľ po MTZ do Bodinej (*kontrola pri hostinci Bodiná*). Z Bodinej cez sedlo Marek a do cieľa na mini štadióne v Malej Čiernej.

10 km

Do Veľkej Čiernej (*kontrola*) rovnako ako pri predchádzajúcej trase a odtiaľ priamo do cieľa na mini štadióne v Malej Čiernej.

5km

Malý okruh okolo Malej Čiernej na hranici lúk a lesa, vhodný pre rodiny s deťmi.

Trasy pre cyklistov (po verejných komunikáciách, časti trasy TZ alebo vlastné značenie)

40 km

Z Malej Čiernej po vlastnom značení smerom na Jasenové a do Zbyňova. Odtiaľ po ŽTZ do Rajeckých Teplíc. Po ceste do Kunerádu (*kontrola pri hostinci u Čaku*). Odtiaľ po miestnej komunikácii smerom na Kamennú Porubu. V obci po ceste na horný koniec do doliny a po vlastnom značení (časť ZTZ) ponad strelnicu do Ďurčinej a Rajeckej Lesnej. Cez hlavnú cestu do Trstenej, k lomu v Šuji a Čierňanskému rybníku (*hlavná kontrola*). Pred Rajcom do údolia a do cieľa na mini štadióne v Malej Čiernej.

20 km

Do Kamennej Poruby rovnako ako prechádzajúca trasa. Odtiaľ priamo do Rajca a do cieľa na mini štadióne v Malej Čiernej.

Na orientáciu použite turistickú mapu č. 157 Súľovské vrchy, prípadne mapy č. 120 Malá Fatra - Martinské Hole a č. 108 Javorníky – Púchov.

Vlak		Bus					
Žilina, žst.	06.17	Žilina, AS	06.15	06.40	08.20	08.30	
Rajec, žst.	07.25	Rajec, Kostolná	06.46	07.35	09.10	09.05	
		Rajec, Kostolná	07.20			09.25	09.38
		M. Čierna, rázc.	07.30 OÚ			09.29	09.48 OÚ

Vlak		Bus										
Rajec, žst.	13.31	16.10	17.44	19.31	M. Čierna, rázc.	12.25 OÚ	13.18	14.15 OÚ	15.19	17.20	19.08	19.45 OÚ
Žilina, žst.	14.08	16.48	18.21	20.08	Rajec, Kostolná	12.35	13.25	14.28	15.25	17.26	19.15	19.59
					Rajec, Kostolná		13.50	15.24	15.38	16.39	18.03	20.40
					Žilina, AS		14.30	16.00	16.15	17.20	18.40	21.25

Považská Bystrica, AS	06.30	09.30
M. Čierna, rázc.	07.11	10.15

M. Čierna, rázc.	12.34	14.09	15.44	18.09
Považská Bystrica, AS	13.22	14.52	16.27	18.55